

Lucie Mittnerová

Tragično ve vybraných dílech norské literatury posledních desetiletí

(diplomová práce na FF UK – Ústav germánských studií 2011)

Diplomandka měla za úkol analyzovat několik vybraných děl norské literatury posledních desetiletí z hlediska pojmu tragična. Měla se zaměřit na literární díla s výrazně tragickým vyzněním a pokusit se zjistit, do jaké míry na ně lze aplikovat klasické a moderní teorie tragédie či tragična. K tomuto účelu si nakonec vybrala pět románů pěti současných norských autorů, konkrétně Anne Oterholmové, Tale Næssové, Hanne Ørstavikové, Larse Saabye Christensena a Erika Fosnese Hansena.

Práce má tři hlavní části. V první z nich se Mittnerová pokouší o teoretické vymezení pojmu tragédie, v druhé části analyzuje rysy, které lze ve vybraných pěti románech považovat za tragické, a třetí část představuje závěr, v němž diplomandka na teoretické rovině shrnuje nabyté poznatky.

Výchozím bodem první části práce je samozřejmě Aristotelés, ale Mittnerová postupně do svých úvah zapojuje i jiné zásadní teorie tragédie, například z pera autorů jako Friedrich Nietzsche nebo Terry Eagleton. Průběžně si diplomandka klade otázku týkající se relevance pojednávaných teorií pro moderní dobu. Tato část práce prozrazuje bezpečnou znalost teorií tragična a zároveň dobrou schopnost promýšlet jejich aplikovatelnost na umění naší současnosti.

Druhá část práce ukazuje, že diplomandka výborně ovládá techniku zevrubného čtení literárních textů, ale zároveň také dokáže vybrané aspekty rozebíraných děl smysluplně vztáhnout ke zvolenému teoretickému rámci. Pozoruhodné je v této části zejména to, jak přesvědčivě Mittnerová argumentuje, proč jeden z pěti daných románů zvolenému rámci tragična neodpovídá, navzdory tomu, že na povrchu se jeho příběh jeví jako „tragický“.

V závěru práce diplomandka shrnuje poznatky svého bádání. V rámci jejího modelu tragična považují za obzvlášť podnětná kritéria podvojnou časovost (mísení lineárního a cyklického času, přičemž cyklický čas je spojen s představou mýtična), lpění tragického hrdiny na něčem, co se mu jeví jako podstatné, a tragickou ironii.

Práce je po všech stránkách zdařilá a v některých ohledech vskutku obdivuhodná. Rád bych zejména vyzdvihl autorčinu neobyčejně vyvinutou schopnost domýšlet důsledky a aplikovatelnost jí probíraných teorií jiných badatelů a nebojácnou (a zároveň slušnou) kritiku teorií vědeckých autorit všude tam, kde má diplomandka pádné protiargumenty.

Ze všech zmíněných důvodů práci vřele doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

4. 9. 2011

Doc. Mgr. Martin Humpál, Ph.D.